

Valtuustoaloite - Kuntalain 43 §:ssä tarkoitettu aloite ryhtymisestä toimenpiteisiin kunnanjohtaja Timo Kurulan irtisanomiseksi luottamuspuolan perusteella

Kvalt 30.09.2024 § 82

Valtuutettu Inkeri Yritys jätti Oikeudenmukainen Kittilä, Vihreiden sekä Kokoomuksen valtuustoryhmien puolesta kuuden valtuutetun ja yhden varavaltuutetun (Yritys, Marttila, Ylläsjärvi, Linnala, Ovaskainen, Veltheim ja Poti) allekirjoittaman kuntalain 43 §:ssä tarkoitettua aloitteen ryhtymisestä toimenpiteisiin kunnanjohtaja Timo Kurulan irtisanomiseksi luottamuspuolan perusteella:

”Kittilän kunnanvaltuusto 30.9.2024

81 § Korkeimman oikeuden tuomio 10.9.2024 asiassa R2023/51

Kuntalain 43 §:ssä tarkoitettu aloite ryhtymisestä toimenpiteisiin kunnanjohtaja Timo Kurulan irtisanomiseksi luottamuspuolan perusteella

Korkein oikeus tuomitsi 10.9.2024 antamallaan tuomiolla Timo Kurulan petoksen yrityksestä, virkavelvollisuuden rikkomisesta ja virka-aseman väärinkäyttämisestä yhteiseen 80 päivän ehdolliseen vankeusrangaistukseen, johon sisältyy kohtuullistaminen oikeudenkäynnin viivästymisen johdosta. Ilman tuota kohtuullistamista rangaistus olisi ollut korkeimman oikeuden mukaan neljä kuukautta ehdollista vankeutta.

Petoksen yrityksen osalta korkein oikeus lausui Kurulan menettelystä muun muassa, että hän on yrittänyt hankkia itselleen oikeudetonta taloudellista hyötyä välttyessään itse laskun maksuvelvollisuudelta ja samalla hyötymistarkoituksessa yrittänyt aiheuttaa kunnalle laskun loppusumman suuruisen taloudellisen vahingon.

Virkavelvollisuuden rikkomisen osalta korkein oikeus lausui Kurulan menettelystä muun muassa, että hänen syykseen petoksen yrityksenä luetussa tahallisessa rikoksessa erehdyttämisen kohteena on ollut kunta, vaikka hänen tehtävänä on kunnanhallituksen puheenjohtajana ollut valvoa kunnan etua.

Virka-aseman väärinkäyttämisen osalta korkein oikeus lausui muun muassa, että asiassa ei ole ollut hankintapäätöstä, jonka mukaan Kurula olisi valtuutettu hankkimaan asiantuntijapalvelua, eikä hän ole myöskään asemansa perusteella voinut tilata palvelua. Palvelua tilatessaan hän on siten rikkonut Kittilän kunnan hallintosääntöön, hankintaohjeisiin ja sisäisen valvonnan ohjeisiin perustuvan virkavelvollisuutensa. Kun Kurula on lisäksi esteellisenä hankkinut asiantuntijapalvelua myös omaa valitusasiaansa varten, hänen tarkoituksenaan voidaan katsoa olleen hyödyn saaminen itselleen.

Korkeimman oikeuden tuomitsema rangaistus perustuu rikoksiin, jotka Kurula on tehnyt useita vuosia sitten toimiessaan kunnanhallituksen puheenjohtajana. Kurula on kuitenkin koko oikeudenkäynnin ajan kiistänyt syyllistyneensä rikoksiin. Hän on katsonut olleensa oikeutettu toimimaan tavalla, josta hänet on nyt tuomittu.

Kurulan menettely osoittaa vakavaa osaamisen puutetta aivan keskeisistä kunnallisen päätöksenteon periaatteista tai röyhkeää piittaamattomuutta päätöksentekosääntöjä kohtaan. Tätä taustaa vasten ei ole uskottavaa, että Kurula kykenisi puuttumaan alaistensa mahdollisiin vastaavanlaisiin

väärinkäytöksiin. Ainoa mahdollinen johtopäätös Kurulan menettelystä on se, että hän ei nauti sellaista luottamusta, jota kunnanjohtajan tehtävän menestyksellinen hoitaminen edellyttää.

Timo Kurulan äskettäin saama tuomio on jo toinen hänen korkeimmalta oikeudelta saamansa ehdollinen vankeustuomio. Kurula tuomittiin jo 2.3.2023 virka-aseman väärinkäyttämistä 60 päivän ehdolliseen vankeusrangaistukseen. Korkein oikeus lausui tuomiossaan muun muassa, että Kurulan menettelyn seurauksena kunnan päätöksenteon puolueettomuus ja uskottavuus on vakavasti vaarantunut.

Lisäksi Timo Kurula on edelleen syytettynä virka-aseman väärinkäyttämistä Kittilän kunnan silloista hallintojohtajaa kohtaan asiassa, jossa korkein oikeus ei ole vielä antanut ratkaisuaan.

Tilanne on kunnan maineenkin kannalta kestävä.

Toistamme tässä, mitä Kuntaliiton lakiasiainjohtaja Juha Myllymäki totesi Ylen Lapin uutisissa 23.9.2024: "Sanoisin yleisellä tasolla, että jos virassa oleva kunnanjohtaja saa vankeustuomion petoksen yrityksestä ja virka-aseman väärinkäyttämistä, niin on käytännössä 99 prosenttinen varmaa, että kunnanjohtaja silloin lähtee joko vapaaehtoisesti tai ei-vapaaehtoisesti." Uutisessa todetaan myös, että "Lakiasiainjohtaja Myllymäki ei muista tapausta, jossa kunnanjohtaja olisi saanut jatkaa virassaan vankeustuomiosta huolimatta."

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämmekin tilapäisen valiokunnan asettamista valmistelemaan Timo Kurulan irtisanomista kunnanjohtajan tehtävästä."

Päätös

Puheenjohtaja Aki Nevalainen totesi, että aloite liitetään pöytäkirjaan ja lähetetään valmisteltavaksi kunnanhallitukselle.

Khall 08.10.2024 § 376

Valmistelija

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Pekka Rajala, puh. 0400 808781

Hallintosäännön 160 § mukaan toimitellaan erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimitellaan tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsitellään pohjana eikä vaadi kannatusta.

Kunnanjohtaja on kunnan korkein viranhaltija, joka on suoraan kunnanhallituksen alaisuudessa, jolloin voidaan katsoa erityisten syiden olevan olemassa ja asia on syytä käsitellä kunnanhallituksen puheenjohtajan esittelystä.

Valtuutettu Inkeri Yritys jätti valtuuston kokouksessa 30.9.2024 §:n 82 kohdalla Oikeudenmukainen Kittilä, Vihreiden sekä Kokoomuksen valtuustoryhmien puolesta kuuden valtuutetun ja yhden varavaltuutetun (Yritys, Marttila, Ylläsjärvi, Linnala, Ovaskainen, Veltheim ja Poti) allekirjoittaman kuntalain 43 §:ssä tarkoitetun aloitteen ryhtymisestä toimenpiteisiin kunnanjohtaja Timo Kurulan irtisanomiseksi luottamuspuolan perusteella.

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 30.9.2024 pykälässä 81 merkinnyt tiedoksi korkeimman oikeuden tuomion 10.9.2024 asiassa R 2023/51.

Asiassa ei tehty vastaesityksiä eikä äänestetty. Keskustelun aikana enemmistö valtuustoryhmistä ilmoitti kunnanjohtaja Timo Kurulan nauttivan heidän luottamustaan. Perusteluina tuotiin mm. esille, että tapahtumista on jo kymmenen vuotta aikaa ja Timo Kurula on toiminut tuolloin luottamusmiehen roolissa kunnanhallituksen puheenjohtajana, ei kunnanjohtajana. Useissa puheenvuoroissa todettiin, että Timo Kurulan toimintaan nimenomaan kunnanjohtajana oltiin tyytyväisiä.

Kittilän kunnassa valtuuston kokouksia voi seurata suorana lähetyksenä ja kokoustallenteet ovat nähtävillä enintään 14 vuorokautta suoran lähetyksen jälkeen (perusteluina digipalvelulaki (306/2019), sekä WCAG-ohjeistus). Valtuutettujen puheenvuorot ovat nähtävissä kokouksen tallenteesta osoitteessa <https://kittila.fi/kunta-ja-paatöksenteko/verkkolahetykset-ja-tallenteet> 14.10.2024 asti, minkä jälkeen linkin tallenteeseen voi pyytää kunnan IT-tuesta sähköpostiosoitteesta it-tuki@kittila.fi.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että edellä todetuista perusteista

1) valtuusto päättää, ettei se aseta keskuudestaan Kuntalain 35 §:ssä tarkoitettua tilapäistä valiokuntaa valmistelemaan kunnanjohtaja Timo Kurulan irtisanomista;

2) mikäli valtuusto päätösesityksen kohdassa 1 päättää tilapäisen valiokunnan perustamisesta, valtuusto valitsee tilapäiseen valiokuntaan neljä jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen;

3) mikäli valtuusto päätösesityksen kohdassa 1 päättää tilapäisen valiokunnan perustamisesta, valtuusto nimeää varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan;

4) mikäli valtuusto päätösesityksen kohdassa 1 päättää tilapäisen valiokunnan perustamisesta, valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin Kittilän kunnan hallintosäännön määräyksiä, ja että asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta, ja että valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin sekä lainopillisen avustajan.

Päätös

Tämä asia käsiteltiin §:ien 345 ja 346 jälkeen kokouksen kolmantena asiana.

Vs. hallintojohtaja Katja Kaunismaa ilmoitti olevansa esteellinen (hallintolaki 28.1 § kohta 7, esihenkilö on asiassa asianosainen) eikä osallistunut asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon.

Kunnanjohtaja Timo Kurula ilmoitti olevansa esteellinen (hallintolaki 28.1 § kohta 1, on asiassa asianosainen) eikä osallistunut asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon.

Kaunismaa ja Kurula olivat poissa kokouksesta klo 12.28-12.42.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Pekka Rajala toimi myös pöytäkirjanpitäjänä tämän asian osalta.

Jäsen Esa Ylläsjärvi teki vastaesityksen:

"Kunnanjohtaja on kunnan korkein viranhaltija, joka on suoraan kunnanhallituksen alaisuudessa. Tällä perusteella kunnanhallituksen tulee käsitellä kunnanjohtaja Timo Kurulan tuomiota R2023/51, jotta tuomion

kaikki kohdat: petoksen yritys, virkavelvollisuuden rikkominen, virka-aseman väärinkäyttäminen tulee punnita ja perustella kirjallisesti Timo Kurulan viranhoidon kannalta kunnan edun huomioiden.

Johtajasopimus edellyttää neuvottelun käymistä kunnanjohtajan kanssa kyseisessä asiassa, jotta kunnanjohtaja voi tulla kuulluksi omasta näkökulmastaan. Näitä neuvotteluja ei ole kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan välillä käyty.

Paras ratkaisu edelliseen on Timo Kurulan omaehtoinen irtisanoutuminen, mikä ratkaisee Kittilän kunnalliselämän nykyisiä ongelmia, joissa Timo Kurula on ollut mukana päättämässä. Lisäksi kanssapäättäjät välttyisivät syytteiltä pohtiessaan osallisuuttaan edellisiin.

Jos Timo Kurula ei eroa omaehtoisesti, niin kunnanhallituksen tulee esittää valtuustolle tilapäisen valiokunnan perustamisen Timo Kurulan erottamiseksi kunnanjohtajan virasta, kuten kuntalaki kyseisessä asiassa päätöksen tekijöitä ohjaa. Kuntalaki ohjaa päättäjiä toimimaan kunnan edun huomioiden, eikä niinkään omaa tai jonkun toisen etua. Tämän totesi korkein oikeus Timo Kurulan tuomiossa päättäjänä. Kuntalaki määrittää päättäjien toiminnan virkavastuun.

Jos esitykseni ei tule kokouksen päätökseksi, niin esitykseni on eriävä mielipiteeni kokouksen puheenjohtajan esitykseen."

Esitys raukesi kannattamattomana.

Puheenjohtajan esitys tuli kunnanhallituksen päätökseksi.

Esa Ylläsjarvi jätti eriävän mielipiteen esitykseensä perustuen.

Kokoustauko pidettiin tämän asian käsittelyn jälkeen klo 12.42-12.50.

Kvalt 21.10.2024 § 92
512/00.00.01/2024

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus 8.10.2024 § 376 esittää valtuustolle, että edellä (kunnanhallitus 8.10.2024 § 376 selostusosassa) todetuin perustein

1) valtuusto päättää, ettei se aseta keskuudestaan Kuntalain 35 §:ssä tarkoitettua tilapäistä valiokuntaa valmistelemaan kunnanjohtaja Timo Kurulan irtisanomista;

2) mikäli valtuusto päätösesityksen kohdassa 1 päättää tilapäisen valiokunnan perustamisesta, valtuusto valitsee tilapäiseen valiokuntaan neljä jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen;

3) mikäli valtuusto päätösesityksen kohdassa 1 päättää tilapäisen valiokunnan perustamisesta, valtuusto nimeää varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan;

4) mikäli valtuusto päätösesityksen kohdassa 1 päättää tilapäisen valiokunnan perustamisesta, valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin Kittilän kunnan hallintosäännön määräyksiä, ja että asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta, ja että valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin sekä lainopillisen avustajan.

Päätös

Kunnanjohtaja Timo Kurula ilmoitti olevansa esteellinen (hallintolaki 28.1 § kohta 1, on asiassa asianosainen) eikä osallistunut asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon. Kurula poistui kokouksesta kokoustaun aikana ja palasi klo 18.04.

Vs.hallintojohtaja Katja Kaunismaa ilmoitti olevansa esteellinen (hallintolaki 28.1 § kohta 7, esihenkilö on asiassa asianosainen) eikä osallistunut asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon. Kaunismaa oli poissa kokouksesta klo 17.03-18.04.

Vs.controller Marja Medina toimi pöytäkirjanpitäjänä ja toimialasihteeri Päivi Kivimäki teknisenä sihteerinä tämän asian osalta.

Valtuustoryhmät pitivät ryhmäpuheenvuorot seuraavasti:

Vasemmistoliitto ja SDP: Marita Toivanen

Perussuomalaiset ja Kuntalaislista: Akseli Erkkilä

Oikeudenmukainen Kittilä: Inkeri Yritys

Vihreät: Ahti Ovaskainen

Kokoomus: Jukka Poti

Valtuutettu Inkeri Yritys esitti Oikeudenmukainen Kittilä valtuustoryhmän puolesta vastaesityksen:

"Vastaesitys asia 92

Valtuustoaloite – Kuntalain 43 §:ssä tarkoitettu aloite ryhtymisestä toimenpiteisiin kunnanjohtaja Timo Kurulan irtisanomiseksi luottamuspuolan perusteella.

Esitämme tilapäisen valiokunnan asettamista valmistelemaan Timo Kurulan irtisanomista kunnanjohtajan tehtävästä luottamuspuolan perusteella.

Perustelut:

1.Korkeimman oikeuden tuomio 10.9.2024 asiassa R2023/51 ja seitsemän valtuutetun allekirjoittama aloite perusteluineen 30.9.2024 kunnanvaltuuston kokouksessa kyseisessä asiassa:

Korkein oikeus tuomitsi 10.9.2024 antamallaan tuomiolla Timo Kurulan petoksen yrityksestä, virkavelvollisuuden rikkomisesta ja virka-aseman väärinkäyttämisestä yhteiseen 80 päivän ehdolliseen vankeusrangaistukseen, johon sisältyy kohtuullistaminen oikeudenkäynnin viivästymisen johdosta. Ilman tuota kohtuullistamista rangaistus olisi ollut korkeimman oikeuden mukaan neljä kuukautta ehdollista vankeutta.

Petoksen yrityksen osalta korkein oikeus lausui Kurulan menettelystä muun muassa, että hän on yrittänyt hankkia itselleen oikeudetonta taloudellista hyötyä välttyessään itse laskun maksuvelvollisuudelta ja samalla hyötymistarkoituksessa yrittänyt aiheuttaa kunnalle laskun loppusumman suuruisen taloudellisen vahingon.

Virkavelvollisuuden rikkomisen osalta korkein oikeus lausui Kurulan menettelystä muun muassa, että hänen syykseen petoksen yrityksenä luetussa tahallisessa rikoksessa erehdyttämisen kohteena on ollut kunta, vaikka hänen tehtävänä on kunnanhallituksen puheenjohtajana ollut valvoa kunnan etua.

Virka-aseman väärinkäyttämisen osalta korkein oikeus lausui muun muassa, että asiassa ei ole ollut hankintapäätöstä, jonka mukaan Kurula olisi valtuutettu hankkimaan asiantuntijapalvelua, eikä hän ole myöskään

asemansa perusteella voinut tilata palvelua. Palvelua tilatessaan hän on siten rikkonut Kittilän kunnan hallintosääntöön, hankintaohjeisiin ja sisäisen valvonnan ohjeisiin perustuvan virkavelvollisuutensa. Kun Kurula on lisäksi esteellisenä hankkinut asiantuntijapalvelua myös omaa valitusasiaansa varten, hänen tarkoituksenaan voidaan katsoa olleen hyödyn saaminen itselleen.

Korkeimman oikeuden tuomitsema rangaistus perustuu rikoksiin, jotka Kurula on tehnyt useita vuosia sitten toimiessaan kunnanhallituksen puheenjohtajana. Kurula on kuitenkin koko oikeudenkäynnin ajan kiistänyt syyllistyneensä rikoksiin. Hän on katsonut olleensa oikeutettu toimimaan tavalla, josta hänet on nyt tuomittu. Kurulan menettely osoittaa vakavaa osaamisen puutetta aivan keskeisistä kunnallisen päätöksenteon periaatteista tai röyhkeää piittaamattomuutta päätöksentekosääntöjä kohtaan. Tätä taustaa vasten ei ole uskottavaa, että Kurula kykenisi puuttumaan alaistensa mahdollisiin vastaavanlaisiin väärinkäytöksiin. Ainoa mahdollinen johtopäätös Kurulan menettelystä on se, että hän ei nauti sellaista luottamusta, jota kunnanjohtajan tehtävän menestyksellinen hoitaminen edellyttää.

Timo Kurulan äskettäin saama tuomio on jo toinen hänen korkeimmalta oikeudelta saamansa ehdollinen vankeustuomio. Kurula tuomittiin jo 2.3.2023 virka-aseman väärinkäyttämistä 60 päivän ehdolliseen vankeusrangaistukseen. Korkein oikeus lausui tuolloin tuomiossaan muun muassa, että Kurulan menettelyn seurauksena kunnan päätöksenteon puolueettomuus ja uskottavuus on vakavasti vaarantunut.

Tilanne on kunnan maineenkin kannalta kestävä.

Toistamme tässä, mitä Kuntaliiton lakiasianjohtaja Juha Myllymäki totesi Ylen Lapin uutisissa 23.9.2024: "Sanoisin yleisellä tasolla, että jos virassa oleva kunnanjohtaja saa vankeustuomion petoksen yrityksestä ja virka-aseman väärinkäyttämistä, niin on käytännössä 99 prosenttinen varmaa, että kunnanjohtaja silloin lähtee joko vapaaehtoisesti tai ei-vapaaehtoisesti." Uutisessa todetaan myös, että "Lakiasianjohtaja Myllymäki ei muista tapausta, jossa kunnanjohtaja olisi saanut jatkaa virassaan vankeustuomiosta huolimatta."

2. Lisäksi esitämme ja toistamme perusteluina, mitä Lapin yliopiston kuntaoikeuden dosentti, Helsingin yliopiston hallinto-oikeuden dosentti, julkisoikeuden yliopistonlehtori Matti Muukkonen Itä-Suomen yliopistosta on 5.10.2024 julkisuudessa lausunut asiasta: "Olisi melko lailla selvää, että oikeusjärjestys ohjaa siihen, että tällaiseen rikokseen syyllistynyt henkilö ei niissä virkatehtävissä jatkaisi." Lisäksi uutisessa todetaan, että "Muukkonen mukaan mielenkiintoista on se, että mahdollisen uuden rikostutkinnan uhka syntyy niiden henkilöiden osalta, jotka eivät lähde viemään asiaa eteenpäin."

3. Edellä mainittujen perustelujen lisäksi toteamme, että luottamushenkilö toimii virkavastuulla ja hänen tehtävänä on ajaa kunnan etua, ei yksittäisen henkilön etua. Tässä kohtaa viittaamme Timo Kurulan saamaan korkeimman oikeuden tuomioon 2.3.2023. Tuomiossa todetaan muun muassa, että virka-aseman väärinkäyttämistä on se, että päätös kunnanhallituksessa tehtiin tietyn henkilön suosimistarkoituksessa.

4. Esityksemme liitteeksi liitämme Oikeudenmukaisen Kittilä valtuustoryhmän laatimat kysymykset Timo Kurulalle 10.10.2024 pidetyssä neuvottelutilaisuudessa, jossa Timo Kurulaa on kuultu. Neuvotteluryhmä on julistanut tilaisuuden ja siellä laaditun muistion salaisiksi. Kurulan

vastauksia ei ole käytettävissämme.

Mikäli esityksemme ei tule kunnanvaltuuston päätökseksi, niin esityksemme on eriävä mielipiteemme."

Puheenjohtaja Nevalainen totesi, että on tehty kunnanhallituksen esitykseen vastaesitys, joten on äänestettävä.

Puheenjohtaja teki seuraavan hyväksytyt äänestysesityksen:
Ne jotka kannattavat kunnanhallituksen esitystä, äänestävät "jaa".
Ne jotka kannattavat Oikeudenmukainen Kittilä valtuustoryhmän esitystä, äänestävät "ei".

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin yhdeksäntoista (19) jaa-ääntä ja kuusi (6) ei-ääntä, kaksi (2) oli poissa.

Jaa-ääniä antoivat Erkkilä Akseli, Hangasvaara Sirkka, Hettula Arto, Jauhojärvi Pirkko, Jokela Ville, Mäkitalo Tiikku, Mäntymaa Vuokko, Kantola Susanna, Lompolo Mikko, Moksi Aila, Nevalainen Aki, Nevalainen Paula, Nikkinen Jouko, Seipiharju Seppo, Poti Jukka, Rajala Pekka, Vuolli Oula, Salonen Tarmo ja Marita Toivanen.

Ei-ääniä antoivat Ovaskainen Ahti, Linnala Maija, Marttila Outi, Veltheim Saana, Ylläsjärvi Esa ja Yritys Inkeri.

Poissa olivat Toni Kenttälä ja Tuomas Similä.

Valtuuston päätökseksi tuli kunnanhallituksen esitys.

Inkeri Yritys, Outi Marttila, Esa Ylläsjärvi, Maija Linnala, Saana Veltheim ja Ahti Ovaskainen jättivät eriävän mielipiteen vastaesitykseensä perustuen.